

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.336/2022/3.

A tanács tagjai:

Dr. Kovács Zsuzsanna a tanács elnöke

Dr. Dzsula Marianna előadó bíró

Dr. Stark Marianna bíró

A felperes:

felperes (cím1)

A felperes képviselője:

Dr. Kozma Réka ügyvéd (cím2)

Az alperes:

alperes (cím3)

Az alperes képviselője:

Dancs Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Dancs Csilla ügyvéd, cím4)

A per tárgya:

Szerzői jogi jogsértés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Pécsi Ítéltábla Gf.IV.40.022/2021/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kaposvári Törvényszék 8.G.40.001/2021/26/II.

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Az ügy tényállása

[1] A felperes egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság, tagja és ügyvezetője név (a továbbiakban: szerző). A felperes a szerzővel a 2017-2020 évekre felhasználási szerződést kötött a szerző által készített fotóművészeti- és filmalkotások területi és időbeli korlátozás nélküli felhasználására, a szerzőt megillető vagyoni jogok átadására.

[2] Az alperes a név3 weboldalon elérhető név1 internetes sajtótermék kiadója és alapítója. A Youtube videómegosztó portálon a név2 felhasználó 2017. július 15-én tette közzé a „helységi Várfesztivál 2017” című videófelvételt, amely a név4 weboldalon található helységi Hírek online internetes sajtótermékben „Valódi ostrom, valódi tábor: így még nem kelt életre a helységi történelem - VIDEO” cím alatt megjelent cikkbe beágyazva, 2017. július 16-án felhasználásra került. A név3 internetes oldalon 2019. január 23-án „A tavalyi év eredményeit is szeretnénk felülmúlni helységeon” című cikkben felhasználásra került a fenti Youtube videómegosztó oldalra feltöltött videófelvétel 1:34 percénél látható kép (1. számú szerzői mű).

[3] A név5 weboldalon 2020. szeptember 5-én „Félidőben a szavazás – toplistán helység1” című cikkben közzétett „A helységi Gyógyfürdőről készült fényképfelvétel” 2019. szeptember 26-án megjelent a név3 internetes sajtótermékben „cím5” cikkben felhasználásra került (2. számú szerzői mű).

[4] A név6 weboldalon 2018. június 2-án „Jön a név7 500, és ízlelgetheti a név8 sétány nevét is” című cikkben felhasznált - a helységi várról készült - fényképfelvétel felhasználásra került a név3 internetes oldalon 2018. június 13-án a „név7 500 emlékévet terveznek a helységiak” című cikkben (3. számú szerzői mű).

A felperes keresete és az alperes védekezése

[5] A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a felperes 1-3. számú szerzői művekhez fűződő szerzői jogát. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, kötelezését a videó-, képfelvételek végleges és visszavonhatatlan törlésére, valamint 304.800 forint kártérítés megfizetésére. A keresetlevelében azt állította, hogy ő a szerzője ezeknek a műveknek. A perben módosította a tényállítását és ehhez kapcsolódóan az érvényesített igénye jogalapjaként arra hivatkozott, hogy a szerző munkáltatója. Utóbb - miután az alperes vitatta a munkaviszony létesítését - jogszabályhely megjelölése nélkül azt állította, hogy a szerzővel kötött felhasználási szerződés alapján illetik meg a művek szerzői jogai.

[6] Az alperes a kereset elutasítását kérte, elsődlegesen a felperes keresetösségi jogának a hiányára hivatkozással. Másodlagosan a szerzői díj 12.000 forint és általános forgalmi adó összegre történő mérséklését kérte. Vitatta, hogy név a szerzője a perbeli műveknek.

Az első- és másodfokú bíróság döntése

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[8] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelésének az eredményeként megállapította, hogy a felperes nem bizonyította azt a tényállítást, hogy a perbeli művek szerzője név, ezért a felperesnek nincs keresetösségi joga.

[9] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét – a keresetösségi jog hiánya vonatkozásában azonos jogi indokolással – helybenhagyta.

[10] A másodfokú bíróság kiemelte: a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 342. § (1) és (3) bekezdése alapján azt kell megítélnie, hogy a felperest megilleti-e az érvényesített igény a megjelölt jogalapon, azaz a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 94. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontja, valamint a (2) bekezdése alapján.

[11] A másodfokú bíróság rámutatott: a felperes elismerte, hogy nem ő a szerzője a perbeli műveknek. A jogalapként megjelölt jogszabályhelynek azonban nincs olyan rendelkezése, amely a felperest az általa megjelölt ténybeli alapon - nevezetesen, hogy az állítólagos szerzővel felhasználási szerződést kötött - az igény támasztására feljogosítaná. Ezért a felperest a perben érvényesített igény az általa megjelölt jogalapon nem illeti meg, a keresete emiatt alaptalan. Olyan jogalapon pedig, amelyet a felperes nem állított, a kereset a Pp. 342. § (3) bekezdése értelmében nem vizsgálható, az elsőfokú bíróságot anyagi pervezetési kötelezettség e vonatkozásban nem terhelte.

A felülvizsgálat engedélyezése iránt kérelem

[12] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását és a keresetének való helyt adást. Megsértett jogszabályként a Pp. 33. §-át, a 35. § (1) bekezdését, a 169. § (1) bekezdését, a 279. §-át, a Pp. 308. § (1) bekezdését, a Pp. a Pp. 342. § (1)-(3) bekezdéseit, a Pp. 364. § -át, a Pp. 370. § (1) bekezdését, a Pp. 383. § (2) bekezdését, az Szjt. 9.§ (6) bekezdését, a 16. § (1) bekezdését, a 46. § (1) bekezdését, a 94. § (1) bekezdését, a 101. §-át, a Ptk. 6:519. §-át, a 6:522.§ (1) bekezdését jelölte meg.

[13] A felülvizsgálati kérelméhez csatolt beadványában a jogerős ítélet felülvizsgálatának engedélyezését kérte a Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontja, valamint – tartalma szerint – a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján.

[14] A felperes a felülvizsgálat engedélyezésének okaként a Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontjára alapított kérelmében arra hivatkozott, hogy azért szükséges a felülvizsgálat engedélyezése, mert a jogerős ítélet sérti a gazdasági társaságoknak az Szjt. 9. § (6) bekezdésén, a 16. § (1) bekezdésén és a 46. § (1) bekezdésén alapuló, a hír- és sajtóügynökségi tevékenységük körében a szerzői vagyoni jogok érvényesítését. Állította, hogy az eljáró bíróságok döntései lehetetlenné teszi az üzleti vállalkozások működését, mivel

az általuk forgalmazott képek, videók és hírek jogszerűtlen felhasználása esetén nem élhetnek a szerzőktől törvényes módon, ellenérték fejében felhasználási szerződéssel megszerzett vagyoni jogaikkal. Ez pedig a tulajdonjog olyan semmibe vétele lenne, mely ellentétes az Alaptörvény I. cikk (4) pontjával a XIII. cikk (1) pontjával. Hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítélet sérti a felperes méltányolható jogos érdekeit.

[15] A felperes a felülvizsgálat engedélyezésének további okaként arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria Pfv.IV.21.112/2021/21. számú közzétett határozatától. Ebben ugyanis a Kúria kimondta, hogy az Szjt. 16. § (1) bekezdése értelmében a szerzői mű felhasználására engedélyt - a törvényben meghatározott kivételekkel - felhasználási szerződéssel lehet szerezni.

A Kúria döntése és jogi indokai

[16] A Pp. 408. § (2) bekezdése szerint nincs helye felülvizsgálatnak vagyoni jogi perben, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta helyben.

[17] A felülvizsgálat engedélyezéséhez szükséges feltétel a Pp. 408. § (2) bekezdése értelmében az adott esetben megállapítható, hogy a másodfokú bíróság a keresetösségi jog hiánya miatt hagyta helyben az elsőfokú bíróság ítéletét, ezért a jogerős ítélet felülvizsgálatának engedélyezése iránti kérelem előterjesztése és annak elbírálása indokolt.

[18] Előrebocsátja a Kúria, hogy a Polgári Kollégiumának a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII.12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 7. pontja szerint a felülvizsgálat engedélyezése körében a Kúria csak a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben foglaltakat vizsgálja, a jogerős ítélet felülvizsgálatát tehát csak az engedélyezés feltételei szempontjából végzi el. A fél által állított jogszabálysértések érdemi vizsgálatára kizárólag a felülvizsgálat engedélyezését követően kerülhet sor. A felperes kifejezetten az egyedi tényálláshoz kötötten támadta a tényállás megállapítását, az anyagi jogszabály téves alkalmazását, a rendelkezésre álló bizonyítékoknak az eljáró bíróságok általi értékelését és állította a bizonyítékokból levont következtetés okszerűtlenségét. Mindezek azonban a Kúria által kizárólag a konkrét ügyben és a felülvizsgálati eljárásban vizsgálhatók. A bíróság által az egyedi ügyben esetlegesen elkövetett jogszabálysértések nem szolgálhatnak a Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti felülvizsgálat engedélyezése alapjául, hiszen azok jellegüknél fogva az egyedi ügyön nem mutatnak túl. Ezért a felperes által az engedélyezés iránti kérelmében (is) megjelölt, az ügy érdemére kihatóan állított jogszabálysértéseket a Kúria nem vizsgálta (vizsgálhatta).

[19] A felperes érvelése a felülvizsgálat engedélyezése körében többirányú volt: egyrészt a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége [Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pont] érdekében, másrészt a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltérés [Pp. 409. § (3) bekezdés] miatt tartotta indokoltnak a felülvizsgálat engedélyezését.

[20] A Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontja szerint a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt.

[21] A PK vélemény 3. pontja értelmében a Kúria **a felvetett jogkérdés különleges súlyára figyelemmel a felülvizsgálatot egyebek mellett abban az esetben engedélyezi, ha a jogkérdés nagy számban előforduló új típusú ügyben merült fel. A Kúria a felvetett**

jogkérdés társadalmi jelentőségére figyelemmel a felülvizsgálatot különösen akkor engedélyezi, ha a jogkérdés a jogalanyok széles körét érinti. A Kúria a felülvizsgálatot ezekben az esetekben is csak akkor engedélyezi, ha az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást közzétett ítélezési gyakorlatában. E ponthoz fűzött indokolás szerint e rendelkezés első fordulata kizárólag akkor teszi lehetővé a jogerős ítélet felülvizsgálatát, ha a vizsgált jogkérdés az egyedi ügyön – különleges súlyára tekintettel – túlmutat. Ebben az esetben azonban az is szükséges a felülvizsgálat engedélyezéséhez, hogy valamilyen további – általában a jogegységgel, illetve közvetetten a jogbiztonsággal kapcsolatba hozható – fontos ok fennálljon, és ennek folytán a Kúria iránymutatása váljon szükségessé. Ilyen ok lehet például az új típusú ügyek nagy száma. A Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontjának második fordulata szerinti „társadalmi jelentősége” van az olyan jogkérdéseknek, amelyek a társadalom széles körét közvetlenül vagy közvetett módon érintik. Az e pontban elemzett okok alapján a felülvizsgálat csak akkor engedélyezhető, ha a Kúria a különleges súlyú, illetve a nagy társadalmi jelentőségű jogkérdésben korábban még nem foglalt állást jogegységi határozatában, kollégiumi véleményében vagy az általa a BHGY-ben közzétett eseti határozatban.

[22] A felperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme nem felel meg a fent ismertetett a feltételeknek, a megjelölt indokok nem alkalmasak a felülvizsgálat engedélyezésére. A felperes nem adta elő értékelhető indokát a személyes érintettségén túlmutató jogkérdés különleges súlyának. Érvelésével szemben a jogerős ítéletnek nincs társadalmi jelentősége, az nem akadályozza a gazdasági társaságokat – az egyéb feltételek fennállta esetén – az Szjt.-n alapuló szerzői vagyoni jogok érvényesítésében, ezért a Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján a felülvizsgálat engedélyezésének a feltétele nem állapítható meg. Ezért a felperes kérelme a Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontjában szabályozott bármely ok teljesülésének hiányában nem alkalmas a felülvizsgálat kivételes engedélyezésére.

[23] A Pp. 409. § (3) bekezdése alapján a Kúria akkor engedélyezi a felülvizsgálatot, ha az ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér.

[24] Az eltérő jogértelmezés tárgya a jogerős ítélet által felvetett, jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés, amely a jogerős ítélettel megsértett jogszabály rendelkezésének az értelmezésével, az alkalmazott norma alapvető tartalmával, az ahhoz kapcsolódó esetleges jogkövetkezményekkel függ össze (Kúria Gfv.VI.30.433/2021/2.)

[25] A Kúriának annak megítéléshez, hogy mikor áll fenn az ügyek (bírói döntések) közötti jogkérdésben való eltérés, mindig esetről esetre kell vizsgálnia a megjelölt határozatokat. Az eltérés ugyanis nem ténybeli, hanem azonos jogkérdést feltételezve, az adott ügyben alkalmazott jogszabály eltérő értelmezését jelenti. Ennek megítélése során szigorúan kell venni az összehasonlított bírói döntésekben az alkalmazott anyagi jogszabály egyezőségét (hatály, normatartalom) és a jogértelmezés szempontjából releváns tények lényegi hasonlóságát, a kérelem ténybeli és jogi azonosságot befolyásoló elemeit, melyeket a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet előterjesztő félnek kell megjelölnie.

[26] A felperes a Pp. 409. § (3) bekezdésén alapuló kérelmében az eltérő jogértelmezés körében a Kúria Pfv.IV.21.112/2021/2. számú határozatára hivatkozott. A kérelme alapján azonban nem állapítható meg az engedélyezéshez szükséges követelménynek a fennállása, mivel a megjelölt kúriai határozatból kiragadott mondat, az Szjt. 16. §-ának idézése ehhez nem elegendő. Nem jelölte meg konkrétan, hogy a jogerős ítélet hogyan, miért és miben tért el a Kúria által alkalmazott irányadó anyagi és eljárásjogi jogszabályoktól. A felülvizsgálat engedélyezését viszont az adott ügyben felmerült ténykérdések téves, megalapozatlan elbírálására hivatkozás nem alapozza meg. A tartalmában elégtelen kérelem a felülvizsgálat kivételes engedélyezését nem alapozza meg. [Kúria Pfv.I.20.470/2019/3., megjelent: BH2019.303.), Gfv.VII.30.307/2019/2.]

[27] Ezen túlmenően a Kúria a megjelölt határozatában nem az Szjt. 94. § (1) és (2) bekezdése szerinti igényérvényesítést, hanem a felülvizsgálat engedélyezése körében a felhasználási szerződés értelmezésének a kérdését vizsgálta. Ha a felülvizsgálattal támadott határozat nem tartalmaz jogértelmezést abban a jogkérdésben, amelyre a felülvizsgálatot kérő fél az engedélyezési okot alapítja, akkor fel sem merülhet annak lehetősége, hogy a Kúria a saját közzétett határozatától való eltérést vizsgálja (Kúria Pfv.I.21.312/2020/3., megjelent: BH2021.165.).

[28] A kifejtettek alapján a Kúria a felülvizsgálatot a Pp. 411. (1) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[29] A felülvizsgálat engedélyezését az adott ügyben felmerült ténykérdések téves, megalapozatlan elbírálására hivatkozás nem alapozza meg.

[30] Ha a felülvizsgálattal támadott határozat nem tartalmaz jogértelmezést abban a jogkérdésben, amelyre a felülvizsgálatot kérő fél az engedélyezési okot alapítja, akkor fel sem merülhet annak lehetősége, hogy a Kúria a saját közzétett határozatától való eltérést vizsgálja.

Alkalmazott jogszabályok

[31] 2016. évi CXXX. törvény 409. § (2) bekezdés *b)* pont, 409. § (3) bekezdés

Záró rész

[32] Az eredménytelen felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemre tekintettel a felperes viseli az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (2a) bekezdés *a)* pontja alapján megállapított és előzetesen megfizetett eljárási illetéket.

[33] A végzés ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2022. május 18.

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró